DOCUMENTS
TIPUS: Sol·licitud
NOM: Altres documents (4) - 710-260812-02 Memòria justificativa Proj Llei PiBA 20260729 SIGNAT Josep
UNITAT: Serveis Generals
ORIGEN: Administració
CODI SEGUR DE VERIFICACIÓ: 8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445
IDENTIFICADOR: ES_XXXXXXXXX_2026_00000000000000000000000069360
ESTAT D'ELABORACIÓ: Definitiu
NIVELL D'ACCÉS:
REFERÈNCIES
REGISTRE D'ENTRADA: 0714-2026 - 20/08/2026 09:28
SIGNATURES
JOSEP MARIA CASALS ALÍS: 29/07/2026 11:24
CONSELL GENERAL (SIGNATURA): 20/08/2026 09:28

MEMÒRIA

Projecte de llei de protecció i benestar dels animals

I. Introducció

La protecció i el benestar dels animals ha esdevingut al llarg de les darreres dècades una de les principals preocupacions socials, i ha induït que es generi un ampli debat, tant des del punt de vista tècnic i científic com polític, en relació amb el dret a la protecció dels animals, en particular pel que fa a les espècies que tradicionalment han estat més vinculades amb les persones com a animals de companyia (els gossos i els gats), fins al punt que avui aquests animals són socialment considerats com a membres del nucli familiar.

Aquest debat s'ha anat estenent progressivament a la resta d'espècies animals, i en particular a les espècies d'animals que des d'èpoques ancestrals s'han criat per a la producció d'aliments o bé per a la prestació de serveis que requerien la força animal, ja fos per als treballs de la terra o la gestió forestal, entre altres tasques (vaques, cavalls, ovelles, cabres, porcs, conills i diverses espècies d'aviram com gallines, pollastres, ànecs i oques). Certament, a partir de mitjans del segle XX es va experimentar una profunda transformació i es va passar dels models de producció basats en pràctiques tradicionals i sistemes en extensiu a models de producció agropecuària molt més intensius i completament industrialitzats, amb la finalitat de millorar la seguretat alimentària (entesa com un factor essencial per poder assegurar que la població tingui accés a un proveïment suficient d'aliments segurs i sans).

Aquest procés d'industrialització ha fet que el sector agropecuari hagi esdevingut, amb el pas del temps, un dels principals sectors industrials de moltes economies nacionals, amb un elevat pes pel que fa al producte interior brut (PIB), i molt probablement és un dels principals sectors econòmics a escala mundial.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

PÀGINA: 1 de 18 DATA I HORA DE LA GENERACIÓ DE LA CÒPIA: 20/08/2026 09:35
Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

Aquesta progressiva industrialització de la producció agroalimentària, en la qual es prioritzava la necessitat de produir aliments per damunt de qualsevol altre factor, ha generat també amb el pas del temps, i en particular a partir de principis del segle XXI, un extens debat social. Així, ha esdevingut un dels factors que avui condiciona en gran manera els hàbits de consum de productes alimentaris i altres productes industrials (productes de marroquineria, roba, etc.) que s'han obtingut a partir de sistemes de producció en els quals es pren en consideració el benestar dels animals al llarg de tota la seva vida productiva.

Aquesta pressió social ha acabat provocant, almenys en les economies més modernes i avançades, com és el cas del mercat únic europeu, que s'hagi regulat el benestar dels animals de producció establint mecanismes diversos per poder assegurar el compliment de les mesures i que van fins i tot més enllà dels controls oficials que puguin dur a terme els agents de les autoritats competents. D'aquesta manera, s'han impulsat sistemes de penalització en relació amb els ajuts públics que es pot tenir dret a percebre en cas que no es respecti la normativa sobre el benestar dels animals de producció.

Aquest mateix debat social també s'ha fet palès a l'entorn de les espècies animals salvatges, ja siguin espècies autòctones —en el marc del creixent interès social per preservar la biodiversitat i, en general, el medi natural—, o bé espècies exòtiques. En aquest últim cas, es té en compte el risc d'invasió i desplaçament de les espècies autòctones que les espècies exòtiques poden comportar quan s'introdueixen en un territori, o encara el risc d'importació de noves malalties que poden acabar amenaçant la salut animal i, per consegüent, el conjunt de les espècies animals pròpies de cada territori, així com el fet que en alguns casos s'ha afavorit que es creï un mercat il·lícit de productes derivats d'espècies animals que es troben en risc d'extinció.

Altrament, també s'ha produït un canvi social molt substancial en relació amb les espècies d'animals salvatges que es crien en captivitat, fins al punt que actualment molts països han acabat regulant la tinença d'animals salvatges en captivitat, ja sigui per part d'empreses o d'institucions particulars o públiques, com pot ser el cas

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

dels centres zoològics, dels parcs temàtics o dels circs, en els quals es crien i s'exposen animals d'espècies salvatges com a reclam comercial i turístic. Aquesta pressió social s'ha traduït en un rebuig creixent d'aquest tipus d'oferta comercial i turística, fins al punt que alguns països (França n'és un exemple ben proper) han acabat establint marcs reguladors extremament específics i rigorosos en els quals, fins i tot, s'ha prohibit el desenvolupament d'algunes d'aquestes activitats.

Finalment, cal també prendre en consideració els programes de recuperació d'espècies animals en perill d'extinció, que han esdevingut així mateix un dels principals elements de les polítiques orientades a afavorir la preservació del medi natural. En aquest sentit la recuperació d'espècies d'animals salvatges a través de la introducció d'espècies que ja es donaven per extingides ha esdevingut actualment un dels elements que està generant un ampli debat social, tècnic, científic i polític.

Andorra, malgrat la nostra petita dimensió, no ha quedat al marge d'aquesta evolució de la percepció social i del debat polític a l'entorn de la protecció i del benestar animals, i una bona prova d'aquest debat és l'evolució legislativa que s'ha produït al llarg dels darrers anys en relació amb la protecció dels animals.

Així, el 30 de juny de 1998 s'aprovava la Llei de tinença i de protecció d'animals, que establia les primeres bases del règim jurídic andorrà en matèria de protecció dels animals domèstics i de conservació de la fauna salvatge. Aquell primer text va permetre desplegar una regulació inicial que, durant anys, va donar resposta a les necessitats i inquietuds existents en aquest àmbit.

L'evolució social, científica i jurídica experimentada posteriorment va fer necessari revisar aquest marc normatiu, fet que es va concretar amb l'aprovació de la Llei 13/2012, de tinença i protecció dels animals i, posteriorment, amb la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals. Aquestes reformes van introduir un enfocament més modern, especialment pel que fa als animals de companyia, i van reforçar els mecanismes de protecció davant conductes de maltractament i abandonament dels animals.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

Posteriorment, i en virtut del que s'establia a la disposició final catorzena de la Llei 27/2017, del 30 de novembre, de mesures urgents per a l'aplicació del Conveni relatiu als drets de les persones amb discapacitat, fet a Nova York el 13 de desembre del 2006, es va encarregar al Govern que publiqués al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra* el text refós de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i de protecció d'animals que inclogués les modificacions introduïdes fins llavors en aquesta norma.

Donant compliment a aquest encàrrec, el 30 de maig del 2018 el Govern va aprovar el Decret legislatiu de publicació del text refós de la Llei 11/2016, del 28 de juny, de tinença i protecció d'animals.

No obstant això, la Llei ha requerit posteriorment noves modificacions, aportades per mitjà de la disposició final tercera de la Llei 2/2021, del 4 de febrer, de modificació de la Llei 32/2008, del Cos de Banders i per mitjà de la disposició final segona de la Llei 2/2003, del 19 de gener, de recerca i innovació biomèdica.

Aquest desenvolupament legislatiu constant ha dotat el país d'un marc normatiu que s'ha anat adaptant progressivament a l'evolució de la demanda social en matèria de tinença i protecció d'animals, fet que va permetre l'adhesió d'Andorra al Conveni del Consell d'Europa per a la protecció dels animals de companyia, formalitzada el 7 d'abril del 2022 i aplicable a partir de l'1 de maig del 2023. Aquest instrument internacional estableix estàndards comuns en matèria de tinença responsable, prevenció del maltractament i reconeixement dels animals com a éssers dotats de sensibilitat, principis que aquesta Llei integra i desenvolupa d'acord amb les especificitats del sistema jurídic andorrà.

Andorra també s'ha anat adherint progressivament a altres tractats internacionals que són rellevants en matèria de protecció dels animals, com són el Conveni relatiu a la conservació de la vida salvatge i del medi natural, fet a Berna el 18 de setembre del 1979 i que és vigent a Andorra des de l'1 de febrer del 2001; el Conveni relatiu a les zones humides d'importància internacional, particularment com a hàbitat d'aus

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

aquàtiques, fet a Ramsar el 2 de febrer de 1971 i que és vigent a Andorra des del 23 de novembre del 2012; el Conveni sobre la diversitat biològica, fet a Rio de Janeiro el 5 de juny del 1992 i que és vigent a Andorra des del 5 de maig del 2015; i, en darrer terme i potser un dels tractats més importants, el Conveni sobre el comerç internacional d'espècies de fauna i flora salvatges amenaçades, adoptat a Washington i del qual Andorra és part des del 6 d'octubre del 2021.

Els principis establerts en aquests tractats es recullen a l'ordenament jurídic andorrà per mitjà de la Llei 7/2019, del 7 de febrer, de conservació del medi natural, de la biodiversitat i del paisatge. Aquesta Llei té com a objecte establir el règim jurídic de protecció, conservació, millora, restauració i ús sostenible del medi natural, la biodiversitat i el paisatge del Principat d'Andorra, tant per a les generacions actuals com per a les futures, i en especial els hàbitats per aconseguir que la fauna i la flora autòctones es conservin en un estat favorable, en el marc de la funció encomanada a l'Estat de vetllar per la utilització racional del sòl i de tots els seus recursos naturals, establerta a l'article 31 de la Constitució.

Cal també prendre en consideració que Andorra és també estat membre de dos organitzacions intergovernamentals dedicades de forma més específica a les temàtiques agrícoles i animals. D'una banda, l'Organització Intencional d'Epizoòties (OIE), que actualment s'anomena Organització Mundial de la Sanitat Animal (OMSA) i de la qual Andorra forma part des del 28 d'octubre de 1996, i d'altra banda, l'Organització de les Nacions Unides per a l'Alimentació i l'Agricultura (FAO), de la qual Andorra forma part des del 17 de novembre del 2007. El treball constant i especialitzat d'aquestes dos organitzacions informa de manera substancial, més enllà dels àmbits purament vinculats a la producció agropecuària i a la salut animal, sobre el desenvolupament d'estàndards reconeguts mundialment en relació amb el benestar dels animals.

D'altra part, també escau prendre en consideració els progressos del dret animal i en particular de les normes referides al benestar animal efectuats en el si de la Unió Europea, i el fet que Andorra, a través del Protocol sobre qüestions veterinàries, complementari de l'Acord en forma de bescanvi de notes entre el Principat

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

PÀGINA: 5 de 18 DATA I HORA DE LA GENERACIÓ DE LA CÒPIA: 20/08/2026 09:35
Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

d'Andorra i la Comunitat Econòmica Europea, del 13 de novembre de 1997, i les disposicions que el desenvolupen, forma part integrant del denominat "espai veterinari comunitari" i resta obligada a reprendre al seu ordenament jurídic les normes de la Unió Europea en aquest àmbit.

Les obligacions contretes per Andorra davant la FAO, l'OMSA i la UE abans esmentades es recullen a l'ordenament jurídic nacional a través de la Llei 14/2012, del 12 de juliol, de salut animal i seguretat alimentària, que, entre altres, té com a objecte establir el règim jurídic referit a les disposicions en matèria de protecció de la salut animal, els intercanvis, les importacions i les exportacions d'animals vius, la cria d'animals, la protecció dels animals de renda i la vigilància sanitària de les poblacions de fauna salvatge.

Tot i aquesta constant i ràpida evolució del marc normatiu en matèria de protecció dels animals i la seva adaptació als estàndards internacionals, l'experiència acumulada en l'aplicació de la normativa vigent ha posat de manifest l'aparició de noves realitats i demandes socials, així com la necessitat de disposar d'eines més completes i actualitzades per garantir ja no només el dret a la protecció dels animals, sinó que es tinguin en condicions que en garanteixin el benestar.

El concepte de benestar animal ha adquirit, en els darrers anys, una rellevància creixent com a expressió dels valors col·lectius d'una societat avançada. El reconeixement científic de la sensibilitat física i psíquica dels animals, així com la manera com els poders públics incorporen aquest coneixement a l'ordenament jurídic, constitueix un indicador del grau de maduresa institucional d'un país.

En aquest sentit, la constatació de pràctiques contràries al benestar animal i la necessitat de prevenir-les de manera efectiva han fet convenient l'elaboració d'un nou marc legislatiu que consolidi i reforci els principis ja existents.

Aquest Projecte de llei de protecció i benestar dels animals té per objecte establir un marc jurídic integral en el qual es prenen en consideració totes les espècies animals fixant un marc que sigui coherent i proporcional en funció de les necessitats

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

etològiques de cada espècie i, en el cas dels animals domèstics, els seus diferents usos, així com les seves aptituds segons les diferents races. Així mateix, situa la protecció i el benestar dels animals com a eix central de l'actuació de les administracions públiques, establint un equilibri entre els drets i les obligacions que comporta la tinença responsable d'animals, en particular en el cas dels animals de companyia. La voluntat és crear un equilibri entre la protecció i el benestar dels animals, la protecció de la biodiversitat i el desenvolupament de les activitats agropecuàries per poder assegurar un marc en què s'afavoreixi la convivència ciutadana entre animals i persones, així com el respecte dels béns i espais públics i dels béns i espais privats de tercers.

El text aposta per un model preventiu, estructurat i basat en l'evidència disponible i en criteris tècnics, que permet prevenir i actuar davant situacions de maltractament dels animals domèstics. Alhora, preserva també el benestar dels animals salvatges tant en el cas d'espècies animals de la fauna autòctona com en el cas d'espècies de fauna no autòctona, fent un èmfasi especial en les espècies de fauna exòtica de manera que a més se'n garanteixi un control efectiu per evitar la possible implantació d'espècies invasores que poden amenaçar la conservació de la nostra biodiversitat.

També escau recalcar que amb aquest Projecte de Llei es crea un marc legislatiu que contribueix a evitar el tràfic il·lícit d'espècies animals que a escala global (mundial) o regional (europea) puguin estar catalogades com a espècies en perill d'extinció o que, per la seva situació poblacional, estiguin sota règims especials de protecció.

El text legislatiu també preveu mesures destinades a controlar els moviments d'animals i les condicions de sanitat que han de complir, de manera que es pugui disposar d'un marc que afavoreixi el control per poder assolir el millor nivell possible de protecció de la salut animal i la salut pública i, en general, de la seguretat nacional, en particular davant la possibilitat que es declarin brots de malalties animals emergents. Actualment, atenent el context econòmic global que regeix els intercanvis comercials de béns i el canvi climàtic, aquestes malalties es poden

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

difondre ràpidament i poden esdevenir una seriosa amenaça tant per als animals com, sobretot, per a les persones, en el cas de les malalties animals que estan catalogades com a malalties de caràcter zoonòtic i que, per conseqüent, es poden transmetre a les persones. Es fa un èmfasi especial en les malalties animals que, d'acord amb l'evidència disponible, se sap que poden, fins i tot, esdevenir un focus que afavoreixi l'aparició de noves pandèmies.

II. Aspectes tècnics i estructuració del text legislatiu

El títol I consta de 4 capítols i 11 articles i recull l'objecte, l'àmbit d'aplicació i els principis generals de la Llei, i actualitza i completa les definicions bàsiques per adaptar-les a la realitat actual, reforçant el reconeixement dels animals com a éssers vius dotats de sentiments. Així mateix, s'actualitzen les obligacions, les actuacions i activitats prohibides i els principis generals que regulen l'exposició i els moviments d'animals.

Amb la finalitat de garantir una aplicació homogènia i rigorosa de la Llei, en aquest títol s'hi inclou la creació dels òrgans de coordinació i participació en relació amb la protecció i benestar dels animals, i es crea la Comissió Nacional de Protecció i Benestar dels Animals (CNPBA) com a òrgan de cooperació i coordinació entre les administracions i la resta d'agents de la societat civil que puguin estar implicats en la protecció i el benestar dels animals. Així mateix, es crea el Comitè Cientificotècnic per a la Protecció i el Benestar dels Animals (CTPBA), com a òrgan de suport encarregat d'emetre un criteri expert en les matèries que requereixen una valoració tècnica especial, i fins i tot en matèries de bioètica, a l'efecte que es puguin establir mecanismes i protocols que afavoreixin que es garanteixi el dret a la protecció dels animals tot prenent en consideració l'interès general, i el desenvolupament d'actuacions seguint criteris de cost i eficiència, en particular quan aquestes actuacions puguin comportar possibles impactes sobre l'erari públic.

També s'inclou en aquest títol la regulació de les condicions que han de regir l'eutanàsia i el sacrifici dels animals, i es fa prevaldre per damunt de qualsevol altre mètode l'aplicació de l'eutanàsia com a mètode que està científicament provat que

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

no genera patiment als animals, sense perjudici que es puguin aplicar, però, altres mètodes quan per raons de seguretat o d'extrema urgència estiguin justificats.

El títol II consta de 2 capítols i 15 articles, en els quals es preveuen les normes relatives a les condicions de tinença dels animals domèsticsincloent-hi els animals de companyia, els animals de treball, els gossos d'assistència i els animals salvatges criats en captivitat,.

La Llei fa un pas endavant considerable i preveu que s'estableixi per via reglamentària una llista positiva d'animals que es poden tenir com a animals de companyia, de manera que a més dels animals domèstics que habitualment es tenen com a animals de companyia (gossos i gats) també es reguli la tinença d'altres espècies animals que habitualment es tenen per a altres finalitats; per exemple, algunes espècies d'animals de renda (conills), així com els animals d'espècies salvatges exòtiques, sempre que no formin part de la llista, d'acord amb els tractats internacionals, d'espècies animals en perill d'extinció (peixos, tortugues, serps, etc.).

Es manté el marc legislatiu existent fins ara referit a la regulació dels gossos perillosos i dels gossos de races potencialment perilloses.

Altrament, la Llei defuig també una visió excessivament utòpica dels animals domèstics, de manera que es diferenciï entre els animals que es poden tenir com a animals de companyia i els que, encara que es puguin tenir com a animals de companyia, es tenen per ser destinats a activitats de servei públic i a activitats professionals. Com a exemple d'aquests últims es poden esmentar els gossos dels cossos especials de l'Administració pública que desenvolupen tasques de protecció de la seguretat ciutadana, tasques de rescat o altres tasques o funcions que legalment estiguin atribuïdes als cossos especials i altres serveis de l'Administració pública, els gossos pastor, els gossos que es tenen amb la finalitat d'afavorir la gestió i el desenvolupament de les activitats cinegètiques, els animals de teràpia i els animals de renda utilitzats per a la prestació de treballs i serveis específics. En aquests supòsits, s'apliquen els principis generals de benestar animal, sense

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

perjudici de les adaptacions necessàries derivades de les funcions que desenvolupen aquests animals, sempre sota criteris de necessitat, proporcionalitat i control tècnic.

També es regula l'ensinistrament d'animals de companyia, i en aquest cas destaca la prohibició expressa de la importació, la distribució i la comercialització, sigui per mitjans físics o telemàtics, així com l'ús, d'estris o dispositius destinats a l'ensinistrament dels animals que els puguin suposar l'aplicació d'un càstig i siguin susceptibles de causar-los qualsevol patiment, dolor i, en general, qualsevol tipus de dany físic o psíquic. Així mateix, es regulen les condicions d'accés i circulació dels animals de companyia en els espais públics.

En aquest títol també s'hi estableixen les condicions de regulació de les activitats de cria i venda d'animals de companyia i la publicitat que se'n pot fer, així com les condicions que han de regir la transmissió dels animals, sigui per mitjà de la cessió o de l'adopció, i també la recollida dels animals errants que s'hagin extraviat o dels animals abandonats.

El títol III consta de dos articles, que regulen els centres públics de protecció animal i els nuclis zoològics, entesos com les instal·lacions públiques o privades que tenen com a finalitat l'acollida temporal o permanent d'animals domèstics i d'animals salvatges criats en captivitat.

Es crea el Centre de Protecció d'Animals Domèstics (CPAD), que compta amb dos unitats, una que actua com a centre d'acollida d'animals de l'espècie canina (corresponent a l'antiga gossera oficial) i una que actua com a centre d'acollida d'animals de l'espècie felina (corresponent a l'antiga gatera oficial).

També es crea el Centre de Recuperació d'Espècies de Fauna Salvatge d'Andorra (CREFA), en el qual s'acullen tots els animals d'espècies salvatges que formen part de la fauna nacional, així com els animals d'espècies exòtiques que puguin figurar en la llista positiva d'animals que es poden tenir com a animals de companyia i tots

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

els altres animals d'espècies salvatges que, per altres raons o per situacions específiques, hagin de ser acollits en aquest centre en un moment determinat.

El títol IV consta d'un únic article, que tracta de la protecció i el benestar dels animals domèstics de renda i que, en aquest cas concret, fa referència al marc normatiu concret i específic que regula les condicions de benestar animal que s'apliquen a les espècies animals de producció d'acord amb la normativa vigent en matèria d'agricultura i ramaderia.

La Llei estableix, doncs, un règim més complet i exigent aplicable als animals domèstics de companyia, incloent-hi els animals salvatges que es poden tenir en condicions de captivitat com a animals de companyia, i alhora fixa una regulació específica i diferenciada per als animals de treball i per als animals de renda.

Aquesta forma de regulació es fonamenta en el respecte a les necessitats etològiques de cada espècie i en la compatibilitat del benestar animal amb les activitats agràries i ramaderes, d'acord amb la normativa sectorial aplicable. Alhora es pren en consideració el model productiu ramader del país, basat principalment en un model de producció en extensiu. En aquest model es fomenta l'aplicació de pràctiques ramaderes tradicionals de muntanya per afavorir el pastoralisme, així com la cria i l'engreix del bestiar per elaborar productes de qualitat de proximitat, en condicions específiques que asseguren el benestar dels animals al llarg de tota la cadena de producció, des de la cort fins a la taula.

També es reforcen els deures que han de respectar les persones que tinguin animals de companyia, incloent-hi, entre altres, el fet de fer-se càrrec dels danys i perjudicis que en cas d'incompliment de les obligacions establertes es puguin ocasionar a altres animals, així com als béns de les explotacions agràries. En aquest sentit, es fixa com a marc de referència, per poder quantificar l'import dels danys o perjudicis causats, el marc reglamentari establert per poder compensar els danys o perjudicis que poden causar les espècies animals de la fauna salvatge que estan catalogades com a espècies en perill d'extinció. Es genera així un marc homogeni en relació amb les compensacions dels danys i perjudicis que

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

malauradament pateix el sector primari, arran de la tendència social creixent a tenir animals de companyia i, en especial, a tenir un o més exemplars de gossos com a animals domèstics de companyia.

El títol V consta de tres articles, referits a la protecció i el benestar dels animals de la fauna autòctona, incloent-hi les espècies que, per la seva situació especial, siguin considerades espècies protegides, així com la protecció i el benestar de les espècies animals de la fauna no autòctona.

El títol VI consta de quatre articles, referits als aspectes sanitaris i a l'ús d'animals en l'experimentació.

Un dels elements centrals del nou text és el títol VII, que consta de sis articles, referits a la regulació de les colònies felines. La Llei reconeix la realitat dels gats comunitaris i estableix un marc jurídic per a la seva gestió pública compartida entre els comuns i el Govern. Aquesta gestió ha d'estar basada en criteris científicament provats de control de la població, de manera que es pugui assegurar la protecció i el benestar dels gats comunitaris i es garanteixi al mateix temps la salubritat i la higiene pública, i, per consegüent, es pugui afavorir una millor convivència ciutadana en els entorns en què hi hagi presència de colònies felines.

A aquests efectes, s'incorpora el mètode CER (captura, esterilització i retorn) com a sistema preferent de control de la població de gats domèstics comunitaris. Alhora, es preveu la possibilitat d'implementar altres mesures de control més dirigides quan es puguin produir situacions que puguin afavorir la dispersió dels animals fora dels nuclis urbans o altres zones habitades i, per tant, quan la seva presència pugui acabar generant situacions en què s'acabi amenaçant la conservació i la recuperació de determinades espècies animals salvatges que formen part de la nostra biodiversitat natural.

El títol VIII consta de dos articles, en els quals s'estableixen les competències de les administracions públiques en matèria d'inspecció, control, imposició de sancions, comís i aïllament d'animals, amb l'objectiu de poder garantir que es doni

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

compliment als drets i a les obligacions que s'estableixen a la Llei en relació amb la tinença d'animals, així com a la seva protecció i benestar.

Finalment, els títols IX i X, que consten de 5 i 9 articles, respectivament, estableixen les taxes i el règim d'infraccions i sancions de la normativa, a l'efecte de dotar les administracions públiques dels instruments necessaris per poder garantir l'aplicació efectiva de la Llei d'acord amb els principis de proporcionalitat i seguretat jurídica.

D'altra banda, mitjançant la disposició final primera, s'introdueix un nou article 142 *bis* a la Llei qualificada de la persona i de la família, amb la finalitat d'adequar aquest text fonamental al reconeixement dels animals com a éssers vius dotats de sentiments físics i psíquics, i que per conseqüent poden patir quan es produeix un trencament de la unitat familiar en la qual conviuen habitualment.

Aquesta modificació contribueix a reforçar una visió moderna, coherent i transversal de la protecció animal dins l'ordenament jurídic andorrà i dona resposta a les noves necessitats de la societat, per evitar que els animals, en particular els animals domèstics de companyia, acabin sent objecte i, per conseqüent, víctimes i s'utilitzin com a elements d'instrumentació quan es produeixen situacions en què es trenca la unitat familiar de la qual en formen part.

Les disposicions finals segona, tercera i quarta regulen el desenvolupament reglamentari de la Llei, la seva qualificació i la seva entrada en vigor.

III. Aspectes econòmics

Aquesta Llei, tot i suposar un avenç considerable en matèria de protecció i de benestar dels animals, no ha de comportar un increment que es pugui considerar substancial de la despesa pública, ni per als comuns ni per al Govern, atenent el fet que al llarg del recorregut legislatiu i reglamentari que s'ha produït durant els darrers anys les administracions públiques ja s'han anat dotant també progressivament dels recursos humans, tècnics i materials necessaris per poder-ne assegurar l'aplicació.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

Escau destacar l'esforç que ha fet el Govern durant els darrers exercicis en relació amb les inversions públiques que s'han destinat a la millora de les instal·lacions del CPAD, amb la construcció d'una nova nau per poder acollir els gossos abandonats o els gossos que són cedits per persones que no se'n poden continuar fent càrrec per raons diverses justificades. Així mateix, s'ha millorat l'edifici administratiu i de serveis que forma part del CPAD, obra que en la seva totalitat ha ascendit a 633.588,28 €, i s'han iniciat els treballs de construcció de les noves dependències del CREFA, que es troben actualment en curs d'execució i que es van adjudicar per un import de 962.866,80 €. En el seu conjunt tot això suposa una inversió superior als 1,5 milions d'euros per poder disposar d'instal·lacions que siguin modernes, estiguin adaptades a les necessitats de les espècies animals que s'hi han d'acollir i siguin segures tant des del punt de vista de la protecció dels animals com des del punt de vista de la protecció de les persones que hi treballen i que s'han de fer càrrec de totes les tasques que s'han de fer diàriament en aquests centres per prendre cura dels animals que hi han de sojornar.

Això no obstant, la Llei obligarà els comuns a dotar-se d'equipaments per poder acollir els animals errants que puguin trobar o que s'hagin abandonat i circulin lliurement per les vies i els espais públics, amb la finalitat de poder-los retenir en condicions adequades fins que puguin ser retornats als seus propietaris o, si és el cas, transferits als centres públics de protecció d'animals respectius. Amb tot, algunes administracions comunals ja s'han avançat i ja disposen d'espais i equipaments concrets per efectuar aquestes tasques.

D'altra banda, atenent el creixent nombre d'animals de companyia (actualment al RAC hi figuren censats més de 15.000 animals domèstics de companyia, entre gossos i gats), tot i que els departaments encarregats de l'agricultura i del medi ambient i el Cos de Banders s'han anat dotant progressivament dels recursos necessaris per poder garantir les funcions que la Llei els atribueix, és també probable, en particular en el cas del departament d'agricultura, que s'hagin de reforçar els recursos humans dels quals es disposa actualment. Aquesta mesura és necessària per poder executar degudament les funcions de control que s'atribueixen al departament encarregat de l'agricultura (actualment compta

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

únicament amb dos places, una de cap d'àrea de protecció dels animals domèstics i una d'inspector), per poder donar compliment a totes les tasques inherents a la protecció i el benestar dels animals que legalment té atribuïdes.

Finalment, tant els comuns com el Govern hauran de fer també un esforç pressupostari addicional per poder assegurar el compliment de les obligacions que la Llei els atribueix en relació amb la gestió de les colònies de gats comunitaris. Tanmateix, aquest increment de les dotacions pressupostàries públiques no s'ha de veure com una despesa, sinó com una inversió que és necessària per poder assegurar el control de la població de colònies de gats comunitaris, de manera que es pugui afavorir la seva coexistència amb les persones i es previnguin al mateix temps els perills que la proliferació d'aquestes colònies pot comportar en termes d'insalubritat i higiene pública, de proliferació de malalties transmissibles i d'amenaça envers altres espècies animals. Entre aquestes últimes cal esmentar particularment els animals de renda i determinades espècies d'animals salvatges que formen part de la nostra biodiversitat, com el gat salvatge, que actualment és una de les espècies que és objecte d'un dels programes que recentment han estat aprovats pel Govern per poder-ne assegurar la recuperació.

IV. Valoració en relació amb la perspectiva de gènere

L'article 5 de la Llei 13/2019 determina que el dret a la igualtat de tracte i a la no-discriminació informa, amb caràcter transversal, l'actuació de tots els poders públics. Les administracions públiques l'han d'integrar en l'adopció i l'execució de totes les disposicions normatives i les polítiques públiques. En particular, els poders públics i les administracions públiques han d'integrar el principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats entre dones i homes en totes les seves actuacions i en l'adopció i l'execució de les disposicions normatives i les polítiques públiques.

A més, els articles 30 i 45 de la Llei 6/2022, del 31 de març, per a l'aplicació efectiva del principi d'igualtat de tracte i d'oportunitats i a la no-discriminació entre dones i homes exigeixen que els projectes i les proposicions de disposicions normatives de caràcter general, incloent-hi els pressuposts anuals de les administracions, els

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

comuns, els organismes i les entitats vinculades o que en depenen, així com els plans i els programes de rellevància econòmica, social i cultural especial que se sotmetin a l'aprovació del Consell General, del Consell de Ministres i dels consells comunals, han d'incloure un informe sobre el seu impacte de gènere que faci visible l'impacte diferenciat sobre les dones i els homes de les mesures projectades, i atengui especialment els factors interseccionals i les situacions de vulnerabilitat especial de determinats col·lectius de dones.

La igualtat de gènere constitueix un dels Objectius de desenvolupament sostenible, l'ODS 5, que ha estat inclòs en el Pla estratègic per a la implementació dels Objectius de desenvolupament sostenible, aprovat mitjançant un acord del Govern del 17 d'abril del 2019 com una eina transversal per a la consecució de tots els objectius de l'Agenda 2030.

Dit això, i un cop analitzat aquest Projecte de llei, es pot concloure que considera de manera adequada la perspectiva de gènere i preveu fins i tot mesures destinades a determinats col·lectius de dones, com són les dones víctimes de violència de gènere, en preveure actuacions específiques per a l'acollida als centres públics de protecció d'animals (CPAD i CREFA) dels animals de companyia d'aquestes dones quan, degut a la situació que pateixen, no poden continuar fent-se'n càrrec. S'afavoreix així la protecció d'aquest col·lectiu de dones de manera que no hagin de continuar patint cap tipus de violència pel simple fet de no voler separar-se del seu animal de companyia.

Al mateix temps aquesta mesura també protegeix aquests animals, atenent el fet que sovint són emprats per la persona agressora com un instrument de pressió psíquica envers aquestes dones, tot evitant també que els animals esdevinguin una víctima més en el cas de que la pateixen actes de maltractament per part de la persona agressora per exercir amb més força la violència en contra de les dones que la puguin patir.

Tot i que no en el mateix sentit, s'inclou al text, tal com ja s'ha esmentat, una disposició final per mitjà de la qual s'introdueix un nou article 142 *bis* a la Llei 30/2022,

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

PÀGINA: 16 de 18 DATA I HORA DE LA GENERACIÓ DE LA CÒPIA: 20/08/2026 09:35
Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família. La finalitat és adequar aquest text fonamental al reconeixement dels animals com a éssers vius dotats de sentiments físics i psíquics, de manera que en cas de trencament de la unitat familiar els cònjuges acordin el règim de tinença dels animals de companyia, així com la responsabilitat sobre la seva cura, la seva salut i el seu benestar. En aquest sentit, cal indicar el repartiment de les obligacions per proporcionar a aquests animals instal·lacions, cures, atenció i manutenció, tenint en compte les seves necessitats etològiques, d'acord amb la seva espècie i les seves característiques pròpies.

En cas que els cònjuges no arribin a un acord, s'estableix que ha de ser l'autoritat judicial la que decideixi sobre el règim de custòdia exclusiva o compartida de l'animal entre ambdós cònjuges, així com el règim per al repartiment de les despeses de manutenció i cura.

Es preveu que, en cas que finalment s'estableixi un règim de custòdia compartit, les dos persones puguin figurar com a titulars de l'animal als registres oficials als quals l'animal hagi de constar inscrit.

Aquesta modificació de la Llei 30/2022, del 21 de juliol, qualificada de la persona i de la família pot, doncs, actuar també com a mesura preventiva per evitar situacions de violència de gènere en les quals s'empren els animals com a instrument de pressió envers les dones quan es produeix una ruptura del nucli familiar sota amenaces i de forma violenta entre els cònjuges.

V. Conclusions

Amb aquesta Llei, el Principat d'Andorra es dota d'un instrument legislatiu que consolida un model de protecció i benestar dels animals modern que s'adapta als estàndards internacionals més avançats en aquesta matèria i que integra l'evidència científica disponible, la sensibilitat social i la realitat del territori, i que reforça el compromís institucional per poder garantir un marc de convivència respectuosa i responsable entre les persones i els animals.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.

Altrament, escau mencionar que aquest Projecte de llei s'ha compartit i s'ha treballat amb tots els col·lectius i sectors concernits, entre els quals tots els comuns, totes les associacions de protecció dels animals legalment establertes, el Col·legi Oficial de Veterinaris d'Andorra (COVA), l'Associació de Pagesos i Ramaders d'Andorra (APRA) i la Federació Andorrana de Caça i Pesca (FACIP). Així, s'han integrat al text de la Llei totes les observacions i aportacions que a criteri del Govern s'han estimat coherents amb la finalitat i l'esperit de la norma, i s'ha considerat oportú, doncs, d'acord amb el que disposa l'article 97.1 del Reglament del Consell General, que el Projecte sigui admès a tràmit parlamentari.

Ministeri de Medi Ambient, Agricultura i Ramaderia

Aquest document és una còpia autèntica del document electrònic original. Podeu comprovar la seva validesa a https://registre.consellgeneral.ad/Consellers/ValidarDocuments.aspx?csv=8e0409e1-e25b-44ca-b4ba-08baff40a445 emprant el codi segur de verificació.